

[Formanden.]

for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte det for hans vedkommende anmeldte lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Erhard Jakobsen (CD):

Når vort parti har ønsket at fremsætte forslag til lov om ændring af ligningsloven mundtligt, er det ikke, fordi vi mener, at det er et finere forslag end det, andre har fremsat af lignende art, eller det, som regeringen har bebudet, men fordi vi føler, at det nok er på tide, at der udgår en beroligende meddelelse til alle de parcellusejere her i landet, som frygter for virkningerne af den nye vurdering.

Det forslag, vort parti fremsætter, er på linje med bestræbelser fra andre partier, men vi mener selv, at det er bedre, idet det bedre modvirker de skadelige virkninger, som ændringen i ligningsloven i forbindelse med den 15. almindelige vurdering ellers ville få.

Hovedpunkterne er, at det skattefrie bundfradrag hæves fra maksimalt 2.000 kr. til maksimalt 5.000 kr. Det betyder formentlig, at parcellusejere i alle de egne af landet, hvor vurderingerne har ramt særlig skævt, bliver hjulpet.

Dernæst, at man for fremtiden ikke beskatter det, der hedder overskud af fast ejendom. Det betyder ikke, som man umiddelbart skulle tro, en lettelse for de rige, men tværtimod en lettelse for dem, der ikke har råd til at have ret megen gæld i deres ejendom.

Endelig er lovforslagets tredje punkt det, at man behandler ejere af ejerlejligheder på samme måde som ejere af enfamilieshuse.

Når vi som sagt har ønsket af fremsætte forslaget mundtligt, er det for at sige til alle parcellusejere i landet, at ikke vi specielt, men formentlig et betydeligt flertal her i folketinget vil sørge for, at parcellusejerne ikke i det kommende år bliver ramt af de virkninger, som de alle sammen har gået og

frygtet. Jeg synes ikke, det kunne siges på et for tidligt tidspunkt.

Formanden:

Eksemplarer af de fremsatte forslag vil blive omdelt.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er modtaget svar på 5 spørgsmål, der har været stillet til ministrene med anmodning om skriftlig besvarelse. Spørgsmål og svar vil blive optrykt i Folketingstidende.

I skrivelse af 21. f.m. meddeler kirkeminister og minister for offentlige arbejder Kresten Damsgaard, at han efter at være udnevnt til minister ønsker at blive fritaget for hvervet som statsrevisor med virkning fra den 19. december 1973 at regne.

Fra udenrigsministeren er modtaget anmodning om, at der må blive foretaget valg af 1 nyt medlem til at indtræde i det i § 9 i lov om ændringer i lov om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger nedsatte *udetillægsnavn* i stedet for K.J. Mortensen, der har ønsket at udtræde.

I skrivelse af 2. d.m. anmoder finansministeren om, at der af folketinget blandt dets medlemmer må blive foretaget nyvalg af 2 medlemmer og 5 stedfortrædere til *lønningsrådet* for den resterende del af rådets indeværende funktionsperiode indtil 28. februar 1974 i stedet for Hans Kjær, Holger Hansen, Mads Eg Damgaard, Robert Christensen, Erik Nordqvist, Finn Christensen og Erik Andersen (Fr.borg amt), der er udtrådt af folketinget.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udvalget for forretningsordenen:

Udtræder: Karlskov Jensen

Nyt medl.: Jens Foged

Markedsudvalget:

Udtræder: Enggaard

Nyt medl.: Bøggild

[Formanden.]

Udvalget angående videnskabelig forskning:

Udtræder: Bøggild

Nyt medl.: Brøndsted

Skriftligt besvarede spørgsmål.

Af *Sogaard* (S) til indenrigsministeren (17. december 1973):

„Hvilke muligheder har ministeren for at afhjælpe forholdene på Middelfart statshospital, hvor antallet af patienter er for stort i forhold til personalet og til hospitalets indretning?“

(Spm. nr. 1).

Indenrigsminister *Jacob Sørensens* svar (2. januar 1974):

Spørgsmålet om en forbedring af forholdene på statshospitalet i Middelfart og om nedbringelse af hospitalets patienttal er snævert forbundet med planerne om et statshospital i Odense, som man endnu ikke har kunnet realisere.

Dette er dog ikke ensbetydende med, at der ikke allerede er gennemført visse forbedringer af hospitalet i Middelfart.

Hospitalets normerede pladsantal er således siden 1956 nedbragt fra 1057 pladser til 952 eller med ca. 10 pct. Selv om dette langt fra er tilstrækkeligt, er der dog herigennem sket nogen lettelse af hospitalets belægningsituation.

Der er endvidere over statshospitalsvæsenets årlige bevillinger til ekstraordinære bygningsforanstaltninger gennemført en række forbedringer af afdelinger, sanitære installationer og tekniske anlæg. Til disse formål er der alene inden for de sidste 10 år anvendt godt 10 mill.kr.

Endvidere er der i de senere år over anlægsbudgettet udført installation af centralvarme på hospitalet. Udgifterne hertil er i det fremsatte finanslovsforslag for finansåret 1974-75 kalkuleret til i alt 22,7 mill. kr. Projektet, der vil være fuldt afsluttet i 1975-76, har omfattet opførelse af nyt kedelhus, opførelse af en terapibygning, der for tiden benyttes til patientafdelinger, samt modernisering af et par af hospitalets dårligste patientbygninger og radiatorinstallation på samtlige afdelinger. Yderligere er der anlagt en ringtunnel, der primært er anvendt til

fremføring af varmeledninger, men som efterhånden vil kunne udbygges til en transporttunnel i forbindelse med fremtidige moderniseringer.

Der er ubestrideligt behov for yderligere modernisering af hospitalet, men forudsætningen for en sådan modernisering er en nedsættelse af hospitalets patienttal med 300-400 pladser, der kun vil kunne gennemføres ved tilvejebringelse af en aflastning i form af nybyggede hospitals- eller plejehjemspladser andetsteds.

Her kommer navnlig statshospitalet i Odense ind i billedet. Dette hospital, der skal placeres på arealer ved Odense sygehus, har hjemmel i lov nr. 190 af 5. juni 1959. Hospitalets projektering er indledt i 1966, men er blevet hæmmet bl.a. af problemer i forbindelse med arealafgrænsningen mellem hospitalet og Odense universitets medicinske institutter. Efter skitseprojekterings afslutning har bevillingsmyndighederne ikke villet tiltræde, at hospitalsbyggeriet fremmes i fuldt omfang med de planlagte 430 pladser, hvorimod finansudvalget den 7. marts 1973 har givet tilslutning til opførelsen af hospitalets første etape med ca. 200 pladser.

Opførelsen af første etape af statshospitalet i Odense, der senest er kalkuleret til ca. 35 mill.kr., og som vil strække sig over 2-3 år, var påregnet indledt i indeværende finansår; men detailprojekteringen har, efter hvad der er oplyst over for mig, trukket lidt længere ud end forudset. De projekterende teknikere har imidlertid lovet detailprojektet færdig ca. 1. februar 1974, og det er derefter indenrigsministeriets agt at søge dispensation fra det gældende byggestop med henblik på byggeriets iværksættelse først på sommeren 1974. Det må herefter bero på overvejelser i regeringen, som man endnu ikke har kunnet foretage, om en sådan lempelse er mulig.

Det vil af det anførte fremgå, at der ikke er muligheder for øjeblikkelig at nedbringe patienttallet på statshospitalet i Middelfart, idet en reduktion først vil kunne ske, når statshospitalet i Odense er opført.

Hvad angår personalesituationen på statshospitalet i Middelfart, kan jeg oplyse, at direktoratet for statshospitalerne er fuldt opmærksom på vanskelighederne. Ikke mindst de gentagne arbejdstidsnedsættelser

[Indenrigsministeren.]

og den længere ferie har øget hospitalets personaleproblemer, ligesom det er tilfældet på andre statshospitaler.

Som følge af statshospitalsvæsenets snævre bevillingsrammer og de begrænsninger, som ligger i indenrigsministeriets personaleloft, har det ikke været muligt hverken i de foregående finansår eller i indeværende finansår at bøde nævneværdigt på situationen. Heller ikke på finanslovsforslaget for 1974-75 har det været gennemførligt at forøge hospitalets personalenormering.

Der kan derfor næppe rådes bod på forholdet, før der viser sig mulighed for at øge statshospitalernes bevillingsrammer og personaleloft i forhold til det nugældende niveau.

Af *Hanne Reintoft* (DKP) til socialministeren (18. december 1973):

„Agter ministeren at drage omsorg for, at børne- og ungdomsforsorgens daginstitutioner ikke lukker på normale arbejdsdage på grund af energikrisen, således at udearbejdende forældre sættes i vanskeligheder, og personalet på institutionerne får løn- og arbejdsmæssige problemer?“

(Spm. nr. 2).

Socialminister *Jacob Sørensens* svar (21. december 1973):

I anledning af fru *Hanne Reintofts* spørgsmål kan jeg oplyse, at der af socialministeriet i cirkulære af 15. november 1972 er fastsat rammer for åbningstider i daginstitutioner, således at beføjelsen til inden for disse rammer at træffe afgørelse for den enkelte institution tilkommer vedkommende sociale udvalg.

Som grundliggende synspunkt for de afgørelser, der træffes, er i cirkulæret udtrykkeligt fremhævet hensynet til forældrenes behov og dermed til deres arbejdsmæssige og sociale situation. Bestemmelserne går nærmere ud på, at bl.a. vuggestuer og børnehaver skal være åbne for tilgang af børn i mindst 4 timer på søgnedage hele året rundt, og at placeringen af åbningstiden fastsættes af det sociale udvalg efter indstilling fra vedkommende bestyrelse. Udvalget har endvidere beføjelse til efter indstilling af

bestyrelsen at godkende, at daginstitutioner er lukket hele lørdagen.

Endelig er det sådan, at det sociale udvalg i særlige tilfælde uden indstilling fra vedkommende bestyrelse kan træffe afgørelse om åbningstider, idet det dog er forudsat, at udvalget søger at forhandle sig til rette med institutionens ledelse.

Den sidstnævnte bestemmelse tager sigte på ekstraordinære situationer, bl.a. på en situation, der som den foreliggende er begrundet i oliekrisen.

For at sikre, at det grundliggende princip for åbningstider i daginstitutioner, nemlig hensynet til alle forældre, også efterleves i denne ekstraordinære situation, har socialministeriet allerede i november måned d.å. rettet henvendelse til socialstyrelsen med anmodning om at ville følge situationens udvikling gennem kontakt med medarbejderorganisationer og institutionsledelser med henblik på at opnå, at man overalt i landet når frem til socialt afbalancerede løsninger.

På grundlag af de kontakter, der allerede har været etableret mellem socialstyrelsen og de implicerede parter, er det den almindelige opfattelse, at der fra alle sider har været udvist en sådan forståelse for problemerne, at der skulle være udsigt til at opnå en for alle parter tilfredsstillende løsning. Skulle dette mod forventning ikke lykkes, vil socialministeriet være indstillet på direkte at etablere kontakt med de forskellige organisationer, institutioner og myndigheder med henblik på at sikre, at grundprincippet i socialministeriets cirkulære af 15. november 1972 bliver efterlevet.

Af *Hans Toft* (KF) til finansministeren (19. december 1973):

„Vil regeringen fremsætte forslag om ophævelse af lov nr. 202 af 12. april 1973, så adgangen til afskrivninger af varekøb på bindende kontrakt bevares?“

(Spm. nr. 5).

Begrundelse.

Ifølge den ændring af loven om skattemæssig opgørelse af varelagre m.v., der blev vedtaget af socialdemokratiet og socialistisk folkeparti den 6. april 1973, skal adgangen til afskrivninger af varekøb på bin-

[Hans Toft.]

dende kontrakt afvikles i løbet af indkomstårene 1973, 1974 og 1975.

Denne forringelse af afskrivningsmulighederne vil udsætte virksomhederne for alvorlige likviditetsproblemer, ikke mindst i en periode med stærke prisstigninger på råvarer og stram kreditpolitik. Man må forudse, at mange virksomheder kan få svært ved at opretholde en kontinuerlig indkøbs- og produktionsgang.

Hertil kommer, at de forringede afskrivningsmuligheder vil forøge virksomhedernes risiko i forbindelse med pludselige ændringer af råvarepriserne. Også dette forhold kan få skadelige følger for produktion og beskæftigelse.

Disse skadelige virkninger af den vedtagne lov kan afværges, hvis den ophæves så hurtigt, at ophævelsen kan få virkning for virksomhedernes indkomstopgørelse for 1973.

Finansminister *Anders Andersens* svar (21. december 1973):

Ved den i spørgsmålet nævnte lov om ændring af lov om skattemæssig opgørelse af varelagre m.v. blev det bestemt, at adgangen til nedskrivning på varepartier, der er indkøbt på bindende kontrakt, skal afskaffes gradvis i løbet af indkomstårene 1973, 1974 og 1975. Det vil sige, at der ikke kan foretages kontraktnedskrivning fra og med indkomståret 1976.

Efter varelagerloven udgør overgrænsen for kontraktnedskrivningen det beløb, hvorved den aftalte købspris måtte overstige en vis procentdel af dagsprisen. Før lovændringen i 1973 var procentdelen 70. Efter afviklingsordningen i loven af 12. april 1973 gælder følgende procentdele i nedennævnte indkomstår:

Indkomstår:	
1973	75 pct.
1974	80 pct.
1975	90 pct.

Afviklingen vil betyde, at de ubeskattede reserver, som de erhvervsdrivende har oparbejdet ved hjælp af kontraktnedskrivningerne, kommer frem til beskatning i løbet af indkomstårene 1973, 1974, 1975 og 1976. Da ordningen blev gennemført, anslog man rent skønsmæssigt, at der for de to første år ville fremkomme et årligt merprovenu på 150-

200 mill. kr., medens det årlige merprovenu for de to sidste år ville blive i størrelsesordenen 300-400 mill. kr.

I begrundelsen for spørgsmålet omtaler hr. Hans Toft den sammenhæng, der er mellem erhvervslivets afskrivningsmuligheder og de problemer af likviditetsmæssig og anden art, som erhvervene vil blive stillet over for i den kommende tid.

Det er regeringens opfattelse, at disse problemer må ses som en helhed. Når oppositionspartierne i det daværende folketing stemte imod den daværende finansministers forslag om afvikling af kontraktnedskrivningerne, var det ikke mindst begrundet med, at der — som sagen udviklede sig under behandlingen i folketinget — ikke var det nødvendige helhedssyn bag foranstaltningen.

Regeringen tilstræber en samlet løsning af de økonomiske problemer, og det er min opfattelse, at reglerne om kontraktnedskrivning — ligesom afskrivningsreglerne i det hele taget — hører med til disse problemer og derfor bør løses i sammenhæng hermed. Det er som følge heraf ikke regeringens hensigt at fremsætte forslag specielt på det område, der er fremdraget i spørgsmålet.

Af *Ejler Koch* (S) til indenrigsministeren (20. december 1973):

„Agter ministeren at fremsætte lovforslag, således at sammenlægningen af Ballestrup-Måløv og Ledøje-Smørum kommuner ikke gennemføres pr. 1. april 1974?“

(Spm. nr. 8).

Indenrigsminister *Jacob Sørensens* svar (2. januar 1974):

Ja.

Af *Juul-Madsen* (KF) til ministeren for offentlige arbejder (20. december 1973):

„Vil ministeren ophæve bestemmelsen om, at postgirokontoret kan udøve udlånsvirksomhed og dermed udvikle sig til en egentlig statsbank?“

(Spm. nr. 9).

Begrundelse

Den 8. juni 1973 vedtog folketingets flertal S-SF (84 stemmer for, 82 imod) et lov-

[Juul-Madsen.]

forslag, der udvidede postgirokontorets virksomhed til at omfatte långivning til statsansatte, der opretter lønkonti. Det drejer sig om automatisk ret til lån for kontohavere og om ret til særlige lån for kontohavere, der foretager en opsparing over deres konto. Lovens mening var øjensynligt, at først flere og flere statsansatte og dernæst måske også andre lønmodtagere skulle placere deres lønkonti på postgirokontoret, som dermed ville tiltrække sig milliardbeløb. For en ordens skyld skal det bemærkes, at de låneformer, der er tale om, i forvejen findes på det private pengemarked.

Da der faktisk er tale om statsgaranterede lån, og da regeringen senere skaffede sig lovhjemmel til at kunne gribe ind over for tilsvarende udlån i private pengeinstitutter, fik hele initiativet også karakter af at tvinge lønkonti fra de sædvanlige pengeinstitutter over i postgirokontoret.

Da den nye udvikling inden for postgiroen er overflødig, og da udbygningen af postgirokontoret til en bank beslaglægger arbejdskraft og kapital, finder jeg det rigtigst, at denne udvikling nu standses. Derfor håber jeg, at ministeren vil give tilsagn om:

1. at bringe udviklingen i postgiroen henimod en statsbank til ophør og
2. at fjerne de pågældende lovbestemmelser, så de ikke er til rådighed for en eventuel kommende socialdemokratisk regering.

Minister for offentlige arbejder *Kresten Damsgaards* svar (2. januar 1974):

Som det er hr. Juul-Madsen bekendt, var jeg og mit parti imod den ændring af lovgivningen, som gennemførtes af den forrige regering, og som åbnede mulighed for, at

postgirokontoret kan udøve udlånsvirksomhed. Det kan derfor næppe overraske, at spørgsmålet om en ophævelse af denne bestemmelse indgår i regeringens overvejelser, og jeg kan tilføje, at disse overvejelser sker i sammenhæng med overvejelser om den ændring af loven om kreditformidling, som også er et ønske hos regeringen. I øvrigt er situationen den, at den aftale, bankerne og sparekasserne har truffet med Nationalbanken om regulering af kreditformidlingen, også vil være gældende for postgirokontorets udlånsvirksomhed, og oprettelse af lønkontolån er derfor i øjeblikket suspenderet.

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 9. januar, kl. 10 med følgende dagsorden:

1) *Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.*

2) *Eventuelt: første behandling af:*

Forslag til lov om prisstop.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om prisstop [af Ømann m.fl.].

4) *Spørgsmål til ministrene.*

5) *Valg af 1 medlem til udetillægsnævnet* (i stedet for K. J. Mortensen).

Mødet hævet kl. 14.22.